

ỨNG DỤNG PHẦN MỀM MUSICSORE TRONG THIẾT KẾ VÀ TỔ CHỨC DẠY HỌC ÂM NHẠC Ở TIỂU HỌC

Lê Thị Hương Giang
Trường Đại học Nghệ An

Tóm tắt: Trong bối cảnh đổi mới giáo dục theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh, việc ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học môn Âm nhạc ở Tiểu học ngày càng trở nên cần thiết. Bài viết tập trung nghiên cứu việc ứng dụng phần mềm MusicScore trong thiết kế học liệu và tổ chức dạy học, nhằm nâng cao tính trực quan, sinh động và hiệu quả của giờ học. Trên cơ sở phân tích đặc điểm của phần mềm, bài viết làm rõ những lợi ích, cách thức sử dụng cũng như khả năng vận dụng MusicScore trong thiết kế bài giảng, xây dựng bài tập và tổ chức các hoạt động học tập âm nhạc. Kết quả cho thấy việc ứng dụng phần mềm không chỉ giúp giáo viên chủ động hơn trong thiết kế học liệu mà còn góp phần đổi mới phương pháp dạy học, phát huy tính tích cực, chủ động của học sinh. Từ đó, đề xuất một số khuyến nghị nhằm nâng cao hiệu quả ứng dụng công nghệ trong dạy học Âm nhạc ở Tiểu học.

Từ khóa: MusicScore; dạy học Âm nhạc; tiểu học; ứng dụng công nghệ thông tin; thiết kế học liệu; đổi mới phương pháp dạy học

APPLICATION OF MUSICSORE SOFTWARE IN DESIGNING AND ORGANIZING MUSIC TEACHING AT THE PRIMARY SCHOOL LEVEL

Abstract: In the context of educational reform oriented toward the development of students' competencies and qualities, the integration of information technology into music teaching at the primary level has become increasingly necessary. This paper focuses on investigating the application of the MusicScore software in designing instructional materials and organizing teaching activities, with the aim of enhancing the visual appeal, engagement, and overall effectiveness of music lessons. Based on an analysis of the software's features, the study clarifies its benefits, methods of use, and potential for application in lesson design, exercise development, and the organization of music learning activities. The findings indicate that the use of MusicScore not only enables teachers to be more proactive in developing instructional materials but also contributes to the innovation of teaching methods, thereby promoting students' active and autonomous learning. Accordingly, several recommendations are proposed to improve the effectiveness of technology integration in teaching music at the primary level.

Keywords: MusicScore; music teaching; primary education; information technology integration; instructional material design; teaching method innovation.

Nhận bài: 03/03/2026

Phản biện: 06/04/2026

Duyệt đăng: 09/04/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục hiện nay, Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 nhấn mạnh yêu cầu tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) trong dạy học nhằm nâng cao chất lượng giáo dục và phát triển phẩm chất, năng lực học sinh (HS). Đối với môn Âm nhạc ở cấp Tiểu học, hoạt động dạy học không chỉ dừng lại ở việc truyền thụ kiến thức mà còn hướng tới phát triển năng lực cảm thụ, thực hành và thể hiện âm nhạc thông qua các hoạt động đọc – nghe – biểu diễn một cách chủ động, tích cực. Tuy nhiên, thực tiễn giảng dạy cho thấy giáo viên Âm nhạc Tiểu học còn gặp nhiều khó khăn trong việc thiết kế học liệu trực quan như bản nhạc, bài tập đọc nhạc và các hoạt động học tập phù hợp với trình độ HS. Việc sử dụng bảng viết tay hoặc tài liệu in sẵn chưa thực sự đáp ứng yêu cầu về tính chính xác, thẩm mỹ cũng như chưa tạo được hứng thú học tập cho HS. Đồng thời, yêu cầu tổ chức các tiết học sinh

động, phát huy tính tích cực của người học đặt ra đòi hỏi giáo viên cần có những công cụ hỗ trợ hiệu quả.

Phần mềm MusicScore được xem là một công cụ hỗ trợ soạn thảo bản nhạc tương đối đơn giản, dễ sử dụng và phù hợp với điều kiện thực tế của giáo viên Tiểu học. Việc ứng dụng phần mềm này trong thiết kế và tổ chức dạy học giúp giáo viên chủ động xây dựng học liệu âm nhạc, từ bản nhạc đến các bài tập và hoạt động học tập phù hợp với nội dung bài học và đối tượng HS. Qua đó, góp phần làm tăng tính trực quan, sinh động của tiết học, hỗ trợ HS tiếp cận và lĩnh hội ký hiệu âm nhạc một cách hiệu quả hơn.

Xuất phát từ yêu cầu đổi mới phương pháp dạy học, từ thực tiễn giảng dạy môn Âm nhạc Tiểu học và từ hiệu quả bước đầu của việc ứng dụng CNTT, bài viết lựa chọn nghiên cứu chủ đề “Ứng dụng phần mềm MusicScore trong thiết kế và tổ chức dạy học môn Âm nhạc ở Tiểu học”. Thông

qua đó, nhằm chia sẻ kinh nghiệm thực tiễn, góp phần hỗ trợ giáo viên nâng cao năng lực ứng dụng công nghệ, từ đó nâng cao chất lượng dạy học môn Âm nhạc trong nhà trường Tiểu học.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Giới thiệu phần mềm MusicScore

2.1.1. Phần mềm MusicScore

Phần mềm MusicScore là một công cụ hỗ trợ soạn thảo và trình bày bản nhạc, được sử dụng khá phổ biến trong dạy học âm nhạc nhờ tính tiện lợi và dễ tiếp cận. Phần mềm cho phép người dùng tạo lập các bản nhạc với đầy đủ thành phần cơ bản như khuôn nhạc, khóa nhạc, nhịp, cao độ, trường độ, đồng thời hỗ trợ chèn lời ca và các ký hiệu âm nhạc thông dụng. Nhờ đó, giáo viên có thể chủ động thiết kế các bản nhạc và bài tập đọc nhạc phù hợp với nội dung bài học cũng như trình độ của HS.

Về mặt giao diện, MusicScore được thiết kế tương đối đơn giản, trực quan với các thanh công cụ rõ ràng, dễ thao tác, phù hợp với giáo viên âm nhạc Tiểu học – đối tượng không chuyên sâu về CNTT. Bên cạnh đó, phần mềm hỗ trợ xuất bản nhạc dưới dạng hình ảnh hoặc file âm thanh... (pdf, png, svg, wav, flac, ogg, mp3, mid, mxl, musicxml, mscx), giúp giáo viên thuận tiện trong việc trình chiếu trên lớp cũng như in ấn làm học liệu. Nhờ những ưu điểm này, MusicScore góp phần nâng cao tính trực quan, sinh động của giờ học, đồng thời hỗ trợ hiệu quả cho việc đổi mới phương pháp dạy học môn Âm nhạc ở Tiểu học.

Ưu điểm và hạn chế của phần mềm MusicScore

Phần mềm MusicScore có nhiều ưu điểm phù hợp với thực tiễn dạy học âm nhạc ở Tiểu học. Trước hết, phần mềm cho phép soạn thảo bản nhạc nhanh chóng với các thao tác tương đối đơn giản, giúp giáo viên tiết kiệm thời gian trong việc chuẩn bị học liệu. Giao diện trực quan, dễ sử dụng giúp giáo viên không chuyên sâu về CNTT vẫn có thể tiếp cận và khai thác hiệu quả. Ngoài ra, khả năng trình chiếu và in ấn bản nhạc rõ ràng, thẩm mỹ góp phần nâng cao tính trực quan của bài giảng. Việc chủ động thiết kế bài tập đọc nhạc, ví dụ âm nhạc cũng tạo điều kiện thuận lợi để giáo viên đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát triển năng lực HS.

Bên cạnh những ưu điểm, MusicScore vẫn còn một số hạn chế nhất định. Tính năng của phần mềm chủ yếu phục vụ các nhu cầu soạn thảo cơ bản nên chưa đáp ứng đầy đủ các yêu cầu nâng cao như phối khí phức tạp hay xử lý âm thanh

chuyên sâu. Một số thao tác chỉnh sửa nâng cao còn hạn chế về mức độ linh hoạt. Ngoài ra, để sử dụng hiệu quả trong dạy học, giáo viên vẫn cần có thời gian làm quen và rèn luyện kỹ năng sử dụng phần mềm.

2.1.2. Lợi ích khi sử dụng MusicScore

Một là, giúp giáo viên chủ động thiết kế học liệu phù hợp với nội dung bài học: Phần mềm MusicScore cho phép giáo viên tự xây dựng các bản nhạc, bài tập đọc nhạc và ví dụ minh họa phù hợp với từng bài học và đối tượng HS. Nhờ đó, giáo viên có thể linh hoạt điều chỉnh độ khó, thay đổi cao độ, tiết tấu hoặc cấu trúc bài tập nhằm đáp ứng yêu cầu dạy học phân hóa và phát triển năng lực HS.

Hai là, bản nhạc được trình bày rõ ràng, chính xác, đảm bảo tính thẩm mỹ: Các bản nhạc được soạn thảo bằng MusicScore có bố cục khoa học, ký hiệu âm nhạc chuẩn xác, khoảng cách và kích thước hợp lý, giúp HS dễ quan sát và nhận biết. So với cách trình bày thủ công, bản nhạc trên phần mềm có tính thẩm mỹ cao hơn, góp phần nâng cao chất lượng học liệu và hiệu quả truyền đạt kiến thức.

Ba là, hỗ trợ HS học tập thông qua quan sát, nghe và thực hành đồng thời: Việc kết hợp trình chiếu bản nhạc với các hoạt động đọc – nghe – gõ đệm hoặc hát theo giúp HS tiếp cận kiến thức bằng nhiều giác quan. HS vừa quan sát ký hiệu âm nhạc, vừa nghe âm thanh (nếu có), đồng thời thực hành, từ đó tăng cường khả năng ghi nhớ và phát triển kỹ năng âm nhạc một cách toàn diện.

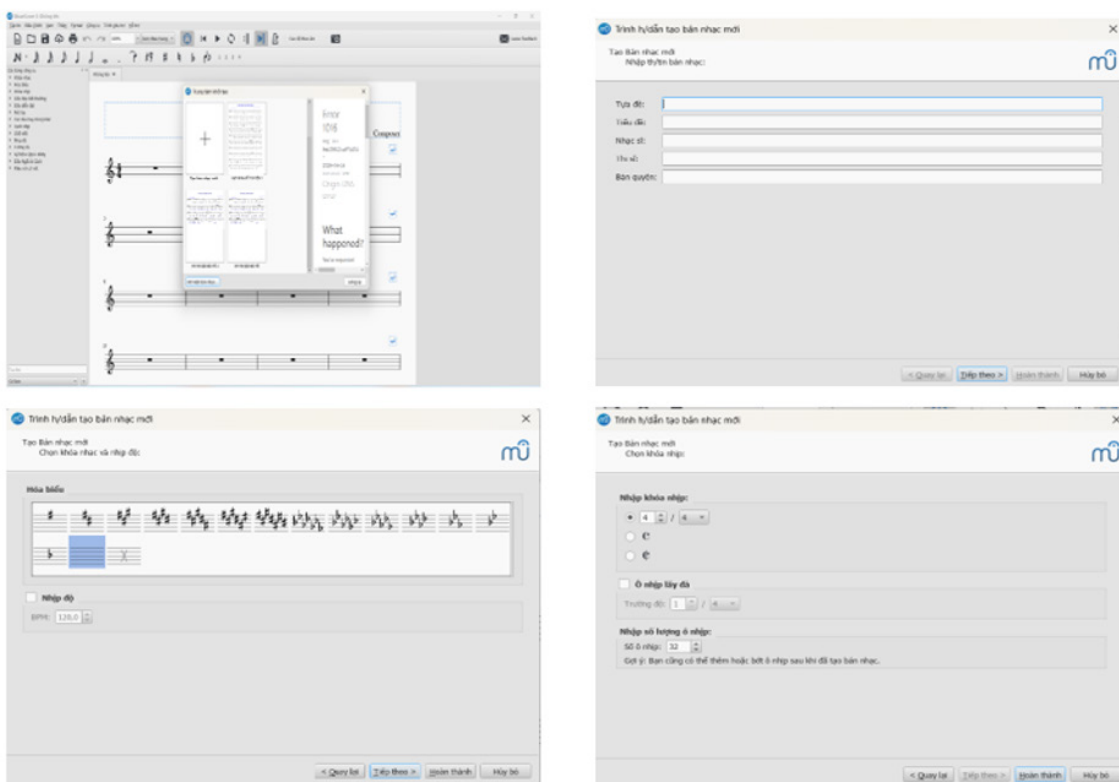
Bốn là, góp phần tạo hứng thú và nâng cao hiệu quả giờ học Âm nhạc: Việc sử dụng học liệu được thiết kế bằng phần mềm với hình thức trực quan, sinh động giúp giờ học trở nên hấp dẫn hơn, kích thích sự tham gia tích cực của HS. Đồng thời, giáo viên có điều kiện tổ chức đa dạng các hoạt động học tập, qua đó nâng cao hiệu quả dạy học và góp phần thực hiện mục tiêu đổi mới phương pháp giáo dục.

2.1.3. Hướng dẫn sử dụng cơ bản phần mềm MusicScore trong dạy học

Để khai thác hiệu quả phần mềm MusicScore trong dạy học âm nhạc Tiểu học, giáo viên có thể thực hiện theo các bước cơ bản sau:

- Bước 1: Khởi tạo bản nhạc mới

Mở phần mềm, lựa chọn tạo bản nhạc mới (New Score), thiết lập các thông số ban đầu như khóa nhạc, nhịp, giọng phù hợp với nội dung bài học.

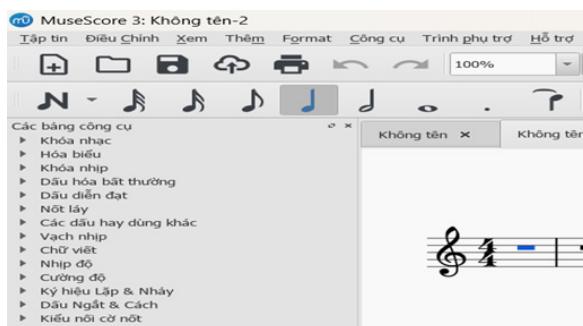

- Bước 2: Nhập nốt nhạc và tiết tấu

Sử dụng thanh công cụ để chọn hình nốt (đen, trắng, móc đơn, móc kép...) và nhập nốt lên khuông nhạc. Giáo viên có thể kết hợp nhập dấu lặng để hoàn chỉnh tiết tấu.

- Bước 3: Chèn lời ca và ký hiệu âm nhạc

Tiến hành thêm lời ca dưới khuông nhạc; bổ sung các ký hiệu cần thiết như dấu luyến, dấu nhắc lại, cường độ... nhằm đảm bảo tính chính xác của bản nhạc.

- Bước 4: Chỉnh sửa và hoàn thiện bản nhạc

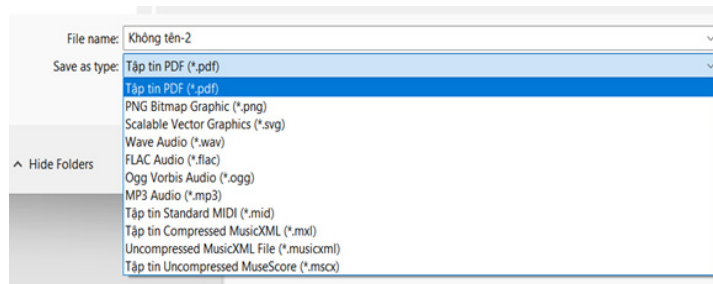
Kiểm tra lại cao độ, trường độ, bố cục trình bày; điều chỉnh khoảng cách, cỡ chữ, vị trí lời ca

để bản nhạc rõ ràng, dễ đọc.

- Bước 5: Xuất bản và sử dụng trong dạy học

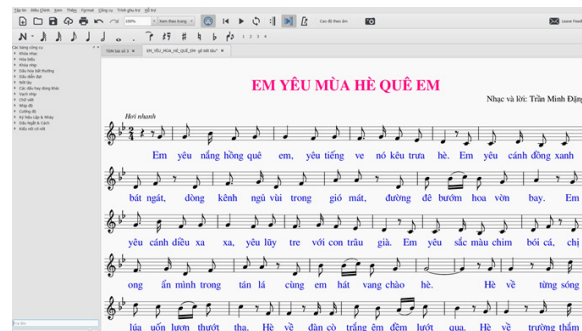
Xuất bản nhạc dưới dạng tệp hình ảnh hoặc in trực tiếp để sử dụng trình chiếu trên lớp hoặc làm phiếu học tập cho học sinh

2.2. Ứng dụng MusicScore trong thiết kế và giảng dạy

Việc ứng dụng phần mềm MusicScore vào thiết kế bài học môn Âm nhạc Tiểu học được thực hiện xuyên suốt quá trình chuẩn bị và tổ chức dạy học, đặc biệt hiệu quả đối với các nội dung như học hát, tập đọc nhạc và tổ chức hoạt động âm nhạc. Thông qua phần mềm, giáo viên có thể chủ động xây dựng học liệu phù hợp với mục tiêu bài học và đặc điểm tâm lý lứa tuổi HS.

2.2.1. Ứng dụng MusicScore trong soạn bản nhạc phục vụ dạy học

Hai là, điều chỉnh cao độ, trường độ, nhịp điệu phù hợp với giọng và khả năng tiếp nhận của học sinh Tiểu học: Thông qua phần mềm, giáo viên có thể dễ dàng thay đổi tông (giọng), điều chỉnh cao độ hoặc đơn giản hóa tiết tấu nhằm phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý và năng lực âm nhạc của HS Tiểu học. Việc điều chỉnh này góp phần giúp HS tiếp cận bài học nhẹ nhàng hơn, tránh tình trạng quá sức hoặc khó tiếp thu.

Ba là, bổ sung lời ca rõ ràng, đúng chính tả, đảm bảo tính chính xác về âm nhạc và ngôn ngữ: MusicScore hỗ trợ chèn lời ca trực tiếp dưới khuôn nhạc với định dạng rõ ràng, dễ đọc. Giáo viên có thể kiểm soát chính xác từng âm tiết, đảm bảo sự khớp nối giữa lời và giai điệu, đồng thời hạn chế sai sót về chính tả và ngữ nghĩa. Điều này đặc biệt quan trọng trong dạy học âm nhạc ở Tiểu học, nơi HS vừa học hát, vừa phát triển ngôn ngữ.

Các bản nhạc sau khi hoàn thiện có thể được trình chiếu trực tiếp trên lớp hoặc in ra làm học liệu. Nhờ đó, giáo viên hạn chế việc viết tay trên

Khi thiết kế bài học với sự hỗ trợ của phần mềm MusicScore, giáo viên có thể khai thác linh hoạt nhiều chức năng nhằm nâng cao chất lượng học liệu và hiệu quả tổ chức dạy học:

Một là, soạn lại giai điệu bài hát hoặc bài tập đọc nhạc theo nội dung trong sách giáo khoa: Giáo viên có thể nhập lại toàn bộ giai điệu bài hát hoặc bài tập đọc nhạc từ sách giáo khoa vào phần mềm để chuẩn hóa bản nhạc. Quá trình này giúp đảm bảo tính chính xác của ký hiệu âm nhạc, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho việc trình chiếu, chỉnh sửa và sử dụng lâu dài trong giảng dạy.

bảng, tiết kiệm thời gian lên lớp và đảm bảo tính thẩm mỹ của học liệu.

2.2.2. Ứng dụng MusicScore trong thiết kế bài tập đọc nhạc

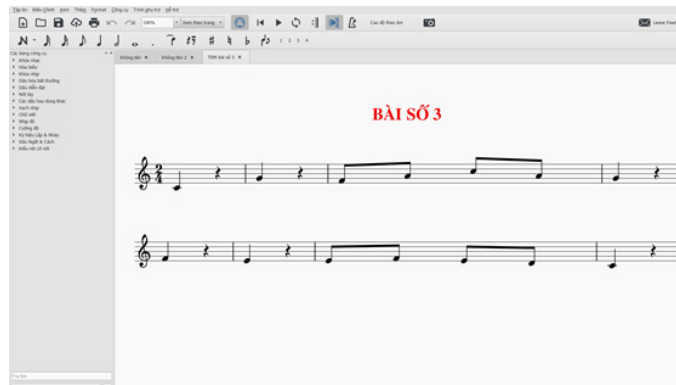
Đối với nội dung tập đọc nhạc, MusicScore là công cụ hỗ trợ hiệu quả giúp giáo viên thiết kế các bài tập từ đơn giản đến nâng cao. Giáo viên có thể:

Tạo các mẫu tiết tấu, câu nhạc ngắn để HS luyện đọc cao độ và trường độ: Phần mềm MusicScore cho phép giáo viên xây dựng các mẫu tiết tấu và câu nhạc ngắn với cấu trúc đơn giản, phù hợp với trình độ học sinh tiểu học. Các mẫu này có thể được sử dụng trong hoạt động khởi động hoặc luyện tập nhằm giúp HS làm quen với cao độ, trường độ và nhịp điệu một cách từng bước, từ dễ đến khó, góp phần hình thành kỹ năng đọc nhạc cơ bản.

Thiết kế bài tập đọc nhạc có hoặc không kèm lời ca, phù hợp từng giai đoạn của tiết học: Giáo viên có thể linh hoạt thiết kế các bài tập đọc nhạc

với nhiều hình thức khác nhau: chỉ gồm nốt nhạc để luyện cao độ, tiết tấu; hoặc kết hợp lời ca để hỗ trợ ghi nhớ và tăng tính biểu cảm. Việc điều chỉnh nội dung bài tập theo từng giai

đoạn của tiết học (khởi động, hình thành kiến thức, luyện tập, củng cố) giúp quá trình dạy học diễn ra logic, hiệu quả và phù hợp với mục tiêu bài học.

Chỉnh sửa nhanh chóng để tạo nhiều phiên bản bài tập khác nhau, đáp ứng yêu cầu phân hóa đối tượng HS: Với khả năng chỉnh sửa linh hoạt, MusicScore giúp giáo viên dễ dàng thay đổi một số yếu tố như cao độ, tiết tấu, nhịp hoặc độ dài câu nhạc để tạo ra nhiều phiên bản bài tập khác nhau. Điều này cho phép giáo viên tổ chức dạy học phân hóa, thiết kế bài tập phù hợp với từng nhóm đối tượng HS (khá, trung bình, cần hỗ trợ), từ đó nâng cao hiệu quả tiếp thu và phát triển năng lực âm nhạc của HS.

Có thể nói, việc sử dụng bản nhạc trực quan giúp HS dễ quan sát, nhận diện ký hiệu âm nhạc và chủ động tham gia vào các hoạt động luyện tập, từ đó nâng cao hiệu quả rèn kỹ năng đọc nhạc.

2.2.3. Ứng dụng MusicScore trong tổ chức trò chơi và hoạt động âm nhạc

Ngoài việc soạn thảo bản nhạc và thiết kế bài tập, phần mềm MusicScore còn hỗ trợ giáo viên xây dựng các trò chơi và hoạt động âm nhạc mang tính tương tác, góp phần làm phong phú hình thức tổ chức dạy học:

Tạo các bản nhạc còn thiếu nốt để học sinh hoàn thiện: Giáo viên có thể chủ động thiết kế các bản nhạc chưa hoàn chỉnh (thiếu một số nốt hoặc tiết tấu) để HS quan sát, suy nghĩ và điền vào chỗ trống. Hoạt động này giúp HS rèn luyện khả năng ghi nhớ giai điệu, nhận biết quy luật âm nhạc, đồng thời phát triển tư duy logic và kỹ năng đọc nhạc.

Thiết kế câu hỏi nhận biết cao độ, trường độ thông qua quan sát bản nhạc: Dựa trên bản nhạc đã soạn, giáo viên có thể xây dựng các câu hỏi yêu cầu học sinh xác định cao độ (nốt cao – thấp), trường độ (dài – ngắn) hoặc nhận diện các hình

nốt, dấu lặng, nhịp... Hình thức này giúp học sinh học tập thông qua quan sát trực quan, tăng khả năng phân tích và củng cố kiến thức âm nhạc một cách hiệu quả.

Tổ chức hoạt động nghe – đọc – gõ đệm hoặc vận động theo nhạc dựa trên bản nhạc đã soạn: MusicScore hỗ trợ giáo viên xây dựng học liệu để tổ chức các hoạt động kết hợp như nghe giai điệu, đọc nhạc, gõ đệm theo phách hoặc vận động phụ họa.

Việc phối hợp nhiều hình thức hoạt động giúp HS tham gia tích cực, phát triển đồng thời các kỹ năng cảm thụ, thực hành và thể hiện âm nhạc, từ đó nâng cao chất lượng giờ học. Những hoạt động này góp phần tạo không khí học tập tích cực, giúp HS vừa học vừa chơi, đồng thời phát triển khả năng cảm thụ và thể hiện âm nhạc.

2.3. Khuyến nghị

Để việc ứng dụng phần mềm MusicScore trong dạy học môn Âm nhạc Tiểu học đạt hiệu quả, cần chú trọng một số giải pháp sau:

Thứ nhất, tăng cường tổ chức bồi dưỡng, tập huấn cho giáo viên về kỹ năng sử dụng phần mềm trong thiết kế học liệu và tổ chức hoạt động dạy học.

Thứ hai, khuyến khích giáo viên chủ động khai thác, xây dựng và chia sẻ nguồn học liệu số trong tổ/nhóm chuyên môn nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng.

Thứ ba, nhà trường cần quan tâm đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị như máy tính, máy chiếu, hệ thống âm thanh để hỗ trợ triển khai dạy học.

Thứ tư, cần kết hợp linh hoạt giữa ứng dụng công nghệ và các phương pháp dạy học truyền thống nhằm phát huy tối đa hiệu quả giáo dục, phù hợp với đặc điểm môn học và đối tượng HS Tiểu học.

III. KẾT LUẬN

Việc ứng dụng phần mềm MusicScore trong dạy học môn Âm nhạc Tiểu học là một hướng đi phù hợp với yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay. Phần mềm không chỉ hỗ trợ giáo viên thiết kế học liệu trực quan, chính xác và có tính thẩm mỹ mà còn góp phần nâng cao hứng thú và hiệu quả học tập của HS. Thông qua việc sử dụng MusicScore, giáo viên có điều kiện chuyển từ cách dạy học thiên về truyền đạt sang tổ chức các hoạt động học tập đa dạng, lấy HS làm trung tâm, qua đó phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo của người học.

Bên cạnh đó, việc ứng dụng phần mềm còn giúp nâng cao năng lực thiết kế học liệu và tổ chức dạy học của giáo viên, góp phần đổi mới phương pháp theo định hướng phát triển năng lực HS. Thực tiễn triển khai cho thấy, MusicScore không chỉ là công cụ hỗ trợ kỹ thuật mà còn là phương tiện sư phạm hiệu quả, góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Âm nhạc ở Tiểu học trong bối cảnh chuyển đổi số giáo dục hiện nay. Thông qua buổi Seminar, giáo viên hy vọng có thể chia sẻ kinh nghiệm thực tế, góp phần thúc đẩy việc ứng dụng CNTT trong dạy học Âm nhạc tại nhà trường.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình Giáo dục phổ thông – Môn Âm nhạc. Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018*. Truy cập tại: <https://moet.gov.vn>
- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), *Hướng dẫn thực hiện Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 cấp Tiểu học*. Truy cập tại: <https://moet.gov.vn>
- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Tài liệu bồi dưỡng giáo viên thực hiện Chương trình GDPT 2018 – Môn Âm nhạc*. Truy cập tại: <https://taphuan.csdl.edu.vn>
- Trần Thị Thu Hương (2020), *Thiết kế học liệu số trong dạy học âm nhạc theo định hướng phát triển năng lực*. Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam, 32, 78–82.
- Nguyễn Thị Minh Phương (Tổng Chủ biên) (2020), *Âm nhạc 1,2,3,4,5 – Bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống*, Nxb Giáo dục Việt Nam, Hà Nội. Truy cập tại: <https://nxbgd.vn>
- Hoàng Lê Minh (2019), *Phương pháp dạy học Âm nhạc ở Tiểu học*, Nxb Đại học Sư phạm, Hà Nội.
- Nguyễn Thị Hồng Nam (2019), *Ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học âm nhạc ở Tiểu học*, Tạp chí Giáo dục, 456, 45–48.
- Trần Thị Thu Hằng (2021), *Ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học Âm nhạc ở trường Tiểu học*. Tạp chí Giáo dục, số chuyên đề. Truy cập tại: <https://tapchigiaoduc.moet.gov.vn>
- MuseScore Team (2024), *MuseScore – Music Notation Software: User Handbook*. Truy cập tại: <https://musescore.org>